

udtalt, sige, at den nu ikke vilde faa saa stor Betydning, da der ikke er saa mange Tobaksarbejdere, der længere er ledige paa Grund af Skatten, og maaske det ogsaa i det hele taget kan siges, at i Fremtiden vil der ikke blive saa mange Tobaksarbejdere ledige, men saa meget mindre farligt var det jo at have en saadan Bestemmelse i Loven, fordi den kun vilde komme til at virke indenfor et mindre Omraade, det vilde altsaa være økonomisk mindre føleligt. Men jeg forstaar, at det ikke har været muligt, heller ikke, fordi Finansministeren har modsat sig at gennemføre denne Paragraf eller, rettere sagt, ikke foreslaaet den gennemført paa ny. Jeg skal naturligvis derfor paa det nuværende Tidspunkt ikke stille noget Forslag, men jeg vil heller ikke udtrykke nogen Glæde over ikke at se denne Paragraf, tværtimod.

For de øvrige Forslags Vedkommende skal jeg ikke gøre særlige Bemærkninger. De indeholder i det allervæsentligste de samme Sæts og det samme Grundlag som tidligere Love, og en hel Del af dem var jo ogsaa kun forelagt som Fornylse af tidligere Love. For Ølskattens Vedkommende var der foreslaaet en ikke ringe Forhøjelse, men den er nu frafaldet af Finansministeren paa Grund af de forandrede Forhold, og det er selvfølgelig i fuld Forstaaelse med de Interesser og de Anskuelser, vi nærer: at Beskatningen her ikke skal være højere end allerhøjest nødvendigt.

Med disse Bemærkninger skal jeg tildele mig paa mit Partis Vegne at anbefale disse Lovforslag til hurtig Behandling og Vedtagelse i det høje Ting.

Vejstrup: Det er med Rette fremhævet saavel af ærede Medlemmer som af den højtærede Finansminister, at de Lovforslag, der i Dag foreligger til Behandling, drejer sig om ret store Beløb, i Virkeligheden saa store Beløb, at man under normale Forhold ikke godt kunde tænke paa at udskrive Skatter til det Beløb, her er Tale om. Det er i Virkeligheden en mægtig Stigning, der er foregaaet siden Krigens Begyndelse. Dersom man ser paa Statsregnskabet for 1913—14, balancerer dette med en Indtægt af godt og vel 120 Mill. Kr., 123 Mill. Kr. eller saa. Det vil sige, at det Beløb, det i Øjeblikket drejer sig om at faa ind i Statskassen, er ca. 4 Gange saa stort. Det er nemlig 480—500 Mill. Kr., og det betyder, at man daglig skal udbetale af Statskassen et Beløb af ca. 1 $\frac{1}{3}$ Mill. Kr. Og dog

maa vi ganske sikkert alle sammen erkende, at det Beløb, der her er Tale om at tilvejebringe, ikke i nogen Grad overrasker eller imponerer os. For det første ligger Forholdene saaledes, at man er blevet vant til at regne med større Tal i alle Forhold. Vi kender det fra det daglige Livs Forhold, at Pengene er blevet saa forfærdelig lidt værd, og hvorledes de i Øjeblikket ruller overordentlig rask, saa at man ikke ser saa nøje paa, om der gaar nogle Kroner mere eller mindre med. Men for os, der har set disse Forhold paa nærmere Hold og har staaet som aktive Deltagere i Arbejdet der for som komme saa godt som muligt gennem de vanskelige Forhold, som Krigen har skabt ogsaa for vort Samfund — for os kan disse Skatte love ganske sikkert ikke virke synderlig overraskende. Man kan ikke den ene Dag vedtage Lønningslove eller andre Love, som gaar ud paa at give Millioner, ja Hundreder af Millioner ud — der er Tale om Lønningslove og Love om Tilskud til Produktionen, Tilskud til Korn, Flæsk, Mælk og Smør, og de Lønningslove, jeg nævnedes før, drejer sig i Virkeligheden om 100 Mill. Kr. —, og saa forbaves den næste Dag, naar Finansministeren præsenterer Regningen. Derfor forekommer det mig, at de Krav, som Finansministeren i dette Øjeblik møder med her paa Rigsdagen, og som i Dag er til Behandling i Landstinget, paa Forhaand har en ganske overordentlig Vægt gennem de Vedtagelser, som er foregaaet her i Rigsdagen paa et tidligere Tidspunkt.

Den statsfinansielle Virksomhed er jo ikke længere indskrænket til det, den var forud for Krigen, den er blevet en stor og vidt om sig gribende Virksomhed, som man ikke tidligere har kendt, og det forekommer mig, at Forholdet i Virkeligheden er dette, at Staten er blevet den store Formidler, om jeg saa maa sige, mellem det producerende og det konsumerende Samfund. Og naar det konsumerende Samfund har mærket og mærker Dyrtiden saa stærkt, at det er blevet nødvendigt at stille Millioner til Raadighed for at opretholde Ernæringen for den almindelige Befolkning i en saadan Form, at vort Samfund bevares fysisk stærkt, har det først og fremmest sin Grund i, at det producerende Samfund har høstet saa ganske overordentlig stærkt paa Grund af disse Krigskonjunkturer. Naar jeg bruger dette Udtryk „høstet“, tænker jeg ikke først og fremmest paa den Samfundsklasse, der er knyttet til det Erhverv, der staaer Ernæ-